Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na miesiąc sierpień 1924 r. na poczcie: 96 groszy w ekspedycji: 90 groszy — Ogłoszenia: za miejsce jedno-lamowe jeden milim. w wyż 5 grosze przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 10 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

Rok VI | Września, sobota, dnia 6 września 1924 r. | № 105

Sokolstwo na przełomie

Idea, a zwłaszcza idea narodowa jest tylko wtenczas zdrową, jeżeli przetrwa zwycięsko nietylko złe, ale i dobre czasy, gdyż zwłaszcza te ostatnie są niebezpieczniejsze.

Nikt z nas zapewne nie wątpi o tem że Sokolstwo jest ideą zdrową i dobrą. Spoglądając na czterdziestoletnie jego dzieje pod zaborem pruskim, możemy sobie śmiało powiedzieć, że Sokół nasz przetrwał okres ten zwycięsko, pracując owocnie na niwie narodowej. Ale lata ubiegłe, to były czasy ciężkiej walki i to nietylko walki o narodowość naszą, ale często nawet walki o istnienie. Wiadomo zaś, że ucisk powoduje odporności, budzi energję i wznieca zapał do walki o ile organizacja ideę pielęgnująca jest żywotną. Sokół dał tego dowody, więc też idea sokoła musiała z tej walki wyjść zwycięsko. Że jest ona polską-narodową dowodzi już to samo, iż była ona poniekąd warunkiem życia narodowego znacznej części Polaków pod panowaniem pruskiem. Władze niemieckie starały się w nas wmówić że sokoli to są kadry przyszłego wojska polskiego, i niejeden — nie zastanawiając się głębiej — był nawet o tem przekonany.

Niemałą zasługą Sokoła było wprawdzie, że w chwili decydującej stanęły w szeregach liczne zastępy druhów, gotowych położyć życie za wolność Ojczyzny. Większą jest jednakże zasługą tyloletnia praca wychowawcza licznych rzesz naszej młodzieży, często zaniedbanej tak fizycznie jak i moralnie. **Ale największą zasługą było, uświadamianie narodowe znacznego odłamu społeczeństwa naszego**, które często tylko z nazwiska było polskiem!

Czyż ta praca jest już ukończoną lub obecnie już zbyteczną?

Spojrzmy na nasze społeczeństwo powojenne i porównajmy je z dawniejszemi. Czyż nie musimy przyjść do przekonania, żeśmy dawniej byli o wiele lepsi! Lata wojny i bezprawia powojennego nie przeszły i ponad nami bez straszliwie ujemnych skutków, zaczepiając najgorsze instynkta, a niszcząc wszystko to, co cechuje szlachetnego człowieka i wzorowego obywatela. Któraż organizacja — jeżeli nie Sokół — jest najwięcej powołaną do wyleczenia społeczeństwa polskiego z tej choroby moralnej i tego obłędu anarchji, jaki opanowały ducha narodowego!

Najważniejszem, ale to palącem zadaniem Sokolstwa polskiego jest teraz i pozostanie nadal wychowywanie krajowi **Polaków-obywateli**, poczuwających się do współpracy z całym narodem i przyjmujących świadomie odpowiedzialność za byt i powodzenie Ojczyzny. Gdyby Sokół tego się nie podjął i nie dokonał, to musielibyśmy niestety zwątpić, czy Sokolstwo jest ideą zdrową i racjonalną. Ponieważ nam jednakowoż w ideę naszą zwątpić nie wolno, dlatego z dawnym zapałem i wytrwałością pracować będziemy nad spełnieniem szczytnych zadań Sokoła! W. Gładysz.

Z harcerstwa

Zgodnie z ogłoszonym poprzednio programem, zjechały się w ubiegłą niedzielę okoliczne drużyny harcerskie do Wrześni, celem wzięcia udziału w uroczystości zakończenia kursu przygotowawczego go próby stopnia drugiego (wywiadowcy).

Dzień zakończenia tegoż kursu był dla wrzesińskiego harcerstwa istotnie uroczystością, był wydarzeniem ważnem dowodzącem, iż harcerstwo tutejsze, idące do niedawna po linji wachań i niedomagań, weszło na drogę pracy rzetelnej, uczyniło wielki krok naprzód ku swoim ideałom.

Pod kierownictwem starszych harcerzy oraz sympatyków, przeważnie z pp. studentów U. P. się składających, przygotowała się młodzież harcerska przez przeciąg sześciu tygodni na dzień, w którym wobec najlepszych opiekunów swoich i przyjaciół, uzyskała drugi stopień harcerski.

Przy dźwiękach bezinteresown. przez p. Steina udzielonej orkiestry udały się drużyny po udekorowaniu szesnastu kursistów ulicami miasta na cmentarz, aby tam na grobach bohaterskich w obronie ojczyzny poległych harcerzy, po podniosłem przemówieniu dha Pacyńskiego, złożyć wieńce w dowód miłości i pamięci.

Powiększony o nowoprzybyłe drużyny ze Szwarzędza i oddziału druhen z Głównej, pomaszerował pochód do obozu, rozłożonego w dolinie Wrześnicy opodal kapliczki św. Krzyża.

Tamże czas przedobiedni zbiegł na ostatecznych przygotowaniach do popisów oraz na wzajemnej wymianie myśli i wrażeń między przybyłemi z różnych okolic druhami.

Po spożyciu dobrego obiadu zgotowanego na użyczonej łaskawie przez Dowództwo tutejszego pułku kuchni polowej, ulewny deszcz zmusił obozujących do schronienia się na sali pana Kulczaka, któremu na tej drodze Kom. Hufca wyraża serdeczne podziękowanie za użyczenie sali. — Gry i zabawy oraz pantomimy, które wchodziły w skład programu popisów, wypełniły czas aż do odjazdu poszczególnych przybyłych drużyn. — — Szkoda, że deszcz przeszkodził przeprowadzeniu popisów w obozie. Szeroko zakreślony program tychże, obejmujący całokształt przepracowanych na kursie ćwiczeń, dałby przyglądającym się Rodzicom dokładny obraz zajęć i prac ich chłopców w drużyn.

Wzorowo zbudowany obóz, składający się z namiotów towarzyskich i mniejszych, z mostu zbudowanego przez Wrześnicę, kuchni, latryny i t. p. wykazałby, że obecni harcerze, to już nie jest jakaś niesforna zbieranina, ale karny dzielny i częściowo wyszkolony oddział.

Szkoda, że deszcz nie pozwolił na odbycie popisów. Być może, dzięki tymże, nieliczna garść prawdziwych, zawsze w czas codziennej szarej pracy do rady i pomocy skorych opiekunów i przyjaciół, zwiększyłaby się kilkakroć. A takich potrzeba nam bardzo, bowiem tylko przy ich opiece i pomocy będziemy mogli zwolna realizować wielką ideę Baden-Powellowską.

Wiemy, że często harcerze nasi mijają się z harcerskiemi zasadami. Winy jednakże nie należy przypisywać czternastoletnim chłopcom, ale kłaść ją na karb niedoświadczonych przewodników których raczej zależałoby oświecić radami i nieustanną roztaczać nad nimi opiekę, niż w dniu uroczystym zarzucić wszystkich gorzkiemi, wiarę w siebie i chęć do dalszej pracy odbierającymi słowami. **Członek Kom. Hufca.**

Nowy okres polityczny

Z chwilą wprowadzenia w życie postanowień konferencji londyńskiej, a to niewątpliwie teraz nastąpi bez dalszej zwłoki wobec zgody Reichstagu berlińskiego na ratyfikację owych postanowień i dokonania już też ratyfikacji ubiegłej soboty w Londynie, rozpoczyna się nowy okres w rozwoju stosunków europejskich. Będzie to okres bardzo doniosły, czują to wszyscy i czują zarazem że przyniesie on przedewszystkiem korzyści Niemcom, które dzięki otrzymanem pożyczkom oraz możności uiszczenia nałożonych im kosztów wojennych towarami i produktami własnemi prawdopodobnie rozwiną znacznie swój przemysł i przezto potężnie wzmogą się na polu gospodarczem. Nawet Anglja, która przecież głównie zabiega o wyjednanie ulg dla Niemiec, zaczyna teraz z lękiem spoglądać na swoje dzieło i obawiać się w niezadługim czasie konkurencji niemieckiej. Na ten temat coraz liczniej zaczynają się obecnie odzywać głosy w prasie angielskiej, reprezentującej interesy przemysłowo-handlowe. Zato Niemcy skwapliwie w przewidzianym terminie ratyfikowały umowy londyńskie, na co ostatecznie zgodzili się nawet „najbardziej nieprzejednani" nacjonaliści niemieccy mimo, że tyle pierwotnie krzyczeli i się odgrażali. Spostrzeżono tam odrazu korzyści, jakie im daje umowa londyńska, a jeżeli krzyczano i protestowano, to tylko dla pozoru i z przyzwyczajenia, wmawiając przytem ciągle światu, że to nie oni byli winni wybuchu wojny światowej.

A jak wyjdzie Francja na decyzjach konferencji londyńskiej?

Przypuśćmy, że Niemcy teraz wreszcie słowa dotrzymają i zapłacą koszta wojenne w wyznaczonych terminach, to jednakże dana im możność rozwoju gospodarczego, o czem wyżej była mowa zostanie niewątpliwie przez nie wyzyskana, w celu wmocnienia swych sił militarnych. Ponieważ zaś Niemcy nie tają się bynajmniej z chęcią odwetu na tych, którzy się przyczynili do uszczuplenia ich granic po wojnie, przedewszystkiem więc Francji, zatem bezpieczeństwo tejże mimo zwycięskiej wojny pozostaje nadal silnie zagrożone. Zwracali na to uwagę z naciskiem wybitni fachowcy francuscy jak marszałek Foch i generał Nollet, domagając się zarazem ścisłej kontroli nad zbrojeniami niemieckiemi, lecz chwilowo nie uzyskali nic więcej, jak tylko mgliste zapewnienia że mocarstwa przy pomocy Ligi Narodów przystąpią wogóle do rozwiązania zagadnienia zbrojeń wojennych. I rząd p. Herriota zgodził się wbrew ostrzeżeniom mar. Focha i gen. Nolletta na wydanie okupowanych terenów niemieckich, nie uzyskawszy w zamian dostatecznych gwarancyj pokojowych.

Wobec tej widocznej luki w postanowieniach konferencji londyńskiej dla Francji wytworzyła się obecnie potrzeba szukania i zdobycia sobie nowych sojuszników, z którymiby razem mogła zabezpieczyć pokój europejski, trzymając na wodzy zapędy odwetowe Niemiec. Z natury rzeczy są takimi sojusznikami oprócz Belgji te państwa, które powstały lub wzrosły na skutek Traktatu Wersalskiego, a więc Czechosłowacja, Jugosławia, Polska i Rumunja. Z tych państw, zgodnych między sobą i związanych umowami politycznemi i gospodarczemi, musiałby z czasem urość wał ochronny, który nawet, o ileby Lidze Narodów nie udałoby się ograniczyć zbrojeń, mogłyby stanowić skuteczną zaporę przeciwko Niemcom. Liga Narodów, która już rozpoczęła swoją pracę z początkiem września w Genewie, skupiając wokoło siebie ogółu 54 państwa, reprezentowane przez mniejwięcej 600 delegatów, będzie niewątpliwie wysilała się nad osiągnięciem wytkniętego sobie celu, nie mniej jednak państwa zagrożone od odwetu niemieckiej powinny być gotowe do obrony wspólnej i porozumiewać się w tym celu. Może to jedynie ułatwić zadanie Ligi Narodów tym sposobem, że i Niemcy będą skłonniejsze do wejścia w porozumienie w sprawie ograniczenia zbrojeń skoro zobaczą zdecydowaną postawę państw sprzymierzonych z Francją na czele.

Dla Polski zaś specjalnie wykazuje rezultat konferencji londyńskiej jeszcze jedną rzecz nieodzowną, a mianowicie konieczność zakończenia u siebie bez dalszej zwłoki przesilenia gospodarczego. Na polu gospodarczem muszą u nas zapanować stosunki zdrowe i normalne, zanim jeszcze Niemcy rowiną swój przemysł i wprost lub drogami okólnemi zaczną nas zarzucać swemi towarami. Wtenczas bowiem my konkurencji z nimi nie wytrzymamy i o rozwoju naszego przemysłu w takich warunkach myśleć nie moglibyśmy.

Nieodzowne są tu dwa warunki, które spełnić trzeba, ażeby usprawnić naszą wytwórczość i zyskać nawet możność konkurowania za granicą. Trzeba nasamprzód ustalić kwestję pracy i płacy w kraju, a powtóre na rozbudowę naszego handlu i przemysłu oraz wszystkich czynników z nimi związanych trzeba wyjednać odpowiednie pożyczki zagraniczne. Gdzieindziej, wiemy, jest nadmiar pieniędzy naprzykład w Ameryce, którebychętniechciano gdzie ulokować. A my przecież daliśmy już dowody, że potrafimy gospodarować u siebie i powinnyśmy dać takich dowodów jeszcze więcej. Wtedy również przy pomocy wpływów, jakie posiadają nasi sprzymierzeńcy, nie powinno być rzeczą trudną uzyskać odnośne kredyty, tak dla nas niezbędne na rozbudowę naszego przemysłu jako też dla uchronienia się przed zalewem towarami obcemi. Dla zdobycia tych kredytów musi podjąć usilne starania niętylko rząd, ale powinny go w tym poprzeć również całą siłą wszystkie zrzeszenia gospodarcze w Polsce. A trzeba pamiętać, że czas nagli.

KRONIKA

Września, dnia 5-go września 1924

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dziś: Urbana pap., jutro: Zacharjasza.

* **Od pewnego czasu** daje się zauważyć na aleji przyległej do koszar niszczenie dolnych gałęzi drzew a co najgorsze, deptanie klombu przed pomnikiem poległych 68 p. p. i wyrywanie zasadzonych tam kwiatów. Prawdopodobnie są to sprawki niedorostków pasących kozy, a może też i jednostek, mających pretensje do pełnego używania rozumu. W każdym razie jest to dowód wielkiego obniżania się poziomu moralnego i wychowania narodowego we Wrześni. Czyżby dzisiejsze dzieci wrzesińskie, znieważające pomnik żołnierzy poległych za u pragnioną wolność Ojczyzny, miały być naprawdę dziećmi tych, co walczyli o szkołę Polską i duszę Polską? Czas najwyższy, by wejrzeć w siebie i zużywać wolności rozumnie i zdążać coraz wyżej a nie cofać się wstecz. Komenda Garnizonu.

* **Miłosław.** Zasłużony obywatel miasta naszego p. Karol Matuszewski obchodził z małżonką Stanisławą z domu Głowińską 4 września srebne gody małżeńskie.

* **W sobotę dnia 6 bm.** o godzinie 7 wiecz. odbędzie się w sali p. Knechtla generalna próba niedzielnego przedstawienia Tow. Młodej Polki za opłatą wstęp 50 gr od osoby.

* **Koncert wojskowy.** We wtorek dnia 9. bm. urządza Orkiestra 68 pp. Koncert w Ogrodzie p. St. Knechtla. Czysty zysk przeznacza się na cele kulturalno-oświatowe tut. Pułku Początek o godz. 7 po poł. W razie niepogody odbędzie się koncert w sali

* **Dyrekcja gimn. państw. we Wrześni** podaje w związku z nowo obowiązującemi przepisami szkolnemi do wiadomości ogółu interesowanych sfer rodzicielskich, że prace udzielania korepetycji (pomocy w nauce) mają jedynie uczniowie, którym Dyrekcja. udzieli swego pisemnego zezwolenia. Uczniowie zgłaszający sie na korepetytrów winni przy obejmowaniu lekcyj wykazać się odnośnem zezwoleniem Dyrekcji zakładu. Za uczniów, obejmujących obowiązek korepetytorów bez zezwolenia zarządu szkoły — Dyrekcja odpowiedzialności nie bierze — nadto uczniowie tacy podlegają karom dyscyplinarnym za wyłamywanie się z pod przepisów szkolnych. Interesowane czynniki domowe winny we własnym interesie każdorazowo w sprawie korepetycji zasięgać informacyj w Dyrekcji gimnazjum. Konferencje wywiadowcze z rodzicami w sprawie postępów w nauce, zachowania się i pilności uczniów odbędą się w dniach: 25 września, 9 i 23 października, 6 i 20 listopada każdorazowo od godziny 3-4 popoł. w salach parterowych budynku. Nadto poda Dyrekcja do wiadomości jeszcze tygodniowe godziny przyjęć wychowawców klas, gdzie rodzice będą mieli możność skomunikowania się w sprawach wychowawczych młodzieży.

* **Dyrekcja K. P. w Poznaniu** zaprowadza z dniem 1 września br. specjalne plany zapewniające terminowy przewóz żywych ryb i raków. Plany te będą jako ogłoszenia wywieszone na ekspedycjach, wysyłających stale lub często takie przesyłki i to pod nagłówkiem: „Przewóz żywych i świeżych ryb i raków. Zestawienie połączeń pociągowych w najwięcej używanych komunikacjach". Ogłoszenie ma służyć do informacji interesowanych o najkorzystniejszych połączeniach dla przewozu ryb. Jak najszersze korzystanie z wyznaczonych w planie dogodnych pociągów leży zatem w pierwszym rzędzie w interesie nadawców samych.

Z życia towarzystw

** Miesięczne zebranie Towarzystwa Zjednoczonych murarzy we Wrześni odbędzie się w niedzielę, dnia 7 września 1924 r. o godz. 2 popoł. w lokalu p. Janiszewskiego. O liczne i punktualne przybycie prosi. Zarząd.

** Baczność Powstańcy i Wojacy. W niedzielę, dnia 7 bm. odbędzie się w salce zebrań p. M. Trąpczyńskiego zwykłe zebranie miesięczne. O liczne przybycie jak najuprzejmiej prosi. Zarząd.

** Miesięczne zebranie Tow. Koła Związku Inwalidów Wojennych Rz. P. odbędzie się w niedzielę, dnia 7 września 1924 r. o godz. 13,30 w sali p. Knechtla we Wrześni. Z powodu ważnych spraw uprasza o przybycie wszystkich członków. Zarząd.

We wtorek, dnia 3-go września 1924 r. o godzinie 6-tej rano zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami moja najukochańsza żona

śp.

Pelagja Knasiak

z Łuczaków

przeżywszy lat 26.

W ciężkim smutku pogrążony

Mąż.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dn. 5 września o godzinie 9.30 przedpol. w kościele parafjalnym w Kaczanowie.

Jeszcze 10

porządnych dziewczyn ponad 16 lat

i 2 uczni przyjmie

Fabryka biszkoptów, pierników i wafli

właśc. Józef Tadeusz Szwarc

Telefon 472. **Września** Telefon 472.

Młyn Parowy w Pyzdrach

Młyn Parowy w Pyzdrach

Po gruntownym remoncie przyjmuje nadal na przemiał i wydaje:

Za 100 kg. żyta — 50 kg. mąki żytniej NI i 30 kg. ospy żytniej.

Za 100 kg. pszenicy — 50 kg. mąki pszennej NI i 30 kg. ospy pszennej.

Wzmiankujemy, że żyto przyjmuje się tylko 118 ft. wagi holenderskiej.

Mąka i ospa zawsze na składzie.

Również kupujemy każdą ilość żyta i pszenicy po cenach Giełdy Poznańskiej. - - - - - - - - - - - - -

Młyn Parowy w Pyzdrach

Młyn Parowy w Pyzdrach

Uspulun

siarczan miedzi (niebieski kamyszek) oraz formalinę do bejcowania pszenicy

poleca

Drogerja pod „Aniołem“

B. Chrzan - Września - Warszawska 33.

Nowość!

Żarówki Neona spotrzebują na 24 godziny tylko za 1/2 grosza prądu, specjalność do oświetlenia sypialni, korytarzy, schodów, pokoji dla chorych, piwnic itp. a więc gdzie stale potrzebne jest słabe oświetlenie — poleca

Zakład elektrotechniczny

A. Nowakowski - Zamkowa 29 - tel. 360.

Na sezon jesienno - zimowy

polecam w wielkim wyborze i po niskich cenach najrozmaitsze

zamsze

i

flausze

oraz wszelkie artykuły męskie

F. Lisiecki

właśc. Fr. Kilkowski - **Września** - Zamkowa - Tel. 411.

Baczność Lokatorzy!!!

Związek Ochrony Lokatorów Rz. P. na Wrześnią zwołuje na niedzielę, dnia 7. bm. o godz. 12 w poł. do sali „Odeon“

Wiec lokatorów.

Przemawiać będą referenci z Centralnego Związku Poznań. Jak najliczniejsze przybycie lokatorów jest pożądane **Zarząd.**

Każdorazowa wymiana. -- Olbrzymi wybór.

Polecam:

Kapelusze damskie jesienno-zimowe i to: velowrowe, cylindrowe czarne i kolorowe, aksamitne gładkie i kolorowe w desenie, skórkowe, zamszowe, gumowe, cyratowe, jedwabne, trykotynowe i filcowe, krajowe oraz zagraniczne. Kapelusze żałobne stale na składzie. -- -- Pracownia na miejscu.

Zwracam uwagę na moje okna wystawne.

Marja Grzeszkiewiczówna - Rynek 2.

Nadzwyczaj niskie ceny. - Dogodne warunki spłaty.

Kursy handlowe Teofila Preissa

w Poznaniu

Ulica Franciszka Ratajczaka 29

Założona w roku 1893.

Nauka rozpoczyna się z początkiem każdego kwartału. Kursy półroczne i roczne. Osobne lekcje o każdym czasie. Prospekty na żądanie bezpłatnie. Dołączyć znaczki pocztowe. Podręcznik: **„Książkowość pojedyńcza i podwójna** włoska i amerykańska **z praktycznemi przykładami“** do nabycia w księgarniach i od autora wprost za zaliczką.

Meble

wyściełane — kanapy

leżanki — — materace

poleca

po cenach najniższych

K. Jankowski,

mistrz tapic. - dekorac.

Września, Poznańska 29

Warsztat w podwórzu

Baczność! Proszę czytać!

Nadszedł wielki transport wełnianych sweatrów i kamizelek damskich oraz sweatrów dziecięcych. - - - - - - - -

Ceny bardzo przystępne.

K. Ckełmikowska - Poznańska 32 - Telefon 372.

Woda kolońska

butelka 65 gr

Perfum Kalia

butelka 65 gr

Kamień siny

do bajcowania pszenicy

kit czysto olejny, esencją octową, ocet winny do zapraw, kamień mydlany - - - - -

poleca

Centralna Drogerja

Ż. Wolskiego

we Wrześni przy rynku --- tel. 425.

Grzebienie

sztuka 50 gr

Froter do posadzek

luźno

kg. 2 złote

Srebrny medal. - - - - Srebrny medal

Zakład krawiecki

A. Matuszewskiego we Wrześni, Poznańska 12

wykonuje garderobę

damską i męską na miarę podług najnowszych żurnali.

Materjały na kostjumy, płaszcze i ubrania, w wielkim wyborze stale na składzie. Sprzedaję węgle bukowe do prasowania. - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Nadchodzi większy transport

drzewa opałowego „szczapy“.

Każdą ilość wagonów z dworca lub w mniejszych ilościach z placu po cenie umiarkowanej stale do oddania.

St. Urbański - Września

Telefon № 384 :-: narożnik ulicy Dworcowej.

Węgiel pierwszej jakości stale na składzie.

Dla Zakładów miejskich

mamy zapotrzebowanie

na dostawę:

oliwy maszynowej raf. visc. 6—7

„ kompresowej „ 6

„ cylindrowej punkt zapłomienia 320-C.

Oferty prosimy złożyć w zamkniętej kopercie z napisem „Oliwa“ w ratuszu Urzędzie budowlanym do dnia 15. 9. 24 godziny 13.

Września, dnia 1 września 1924 r.

Magistrat

L. dz. IV. 529/24. Sołtysiak.

Ogłoszenie!

Podaje się do wiadomości, że z dniem 1 września uruchomiliśmy elektrownią przez cały dzień do publicznego użytku.

Konsumenci światła elektr. i siły mogą używać prąd przez cały dzień.

Września, dnia 1 września 1924 r.

Magistrat

L. dz. IV. 522/24. Sołtysiak.

Baczność! Dobry towar sam się poleca!

Kto towary w Drogerji pod Murzynem kupuje,
Napewno się przekona, że mądrze postępuje!
Bo lakiery, farby, chemikalja i oliwy zawsze czyste,
A perfumy dostaje się mocne jak kryształ przezroczyste!

Firma: J. N. Lewandowski - Września - ulica Zamkowa 3.

Bez konkurencji!

la Cement portlandzki

Wapno budowlane

dostarczamy wagonowo

Hurtownia Surowców dla Rolnictwa i Przemysłu, Tow. Akc.

Tel. 5. Września Tel. 5.

Z dniem ogłoszenia

unieważnia się

zagubione papiery wojsk. oraz wykaz osobisty.

Antoni Banaszak,

Strzałkowo.

Z dniem ogłoszenia

unieważnia się

zagubione papiery wojsk.

Franciszek Maciejewski,

Września.

Lekcje

gry na fortepjanie rozpoczęłam od 1. września. Przyjmuję zgłoszenia

Janina Kaźmierczakówna

ul. Gnieźnieńska 5.

Dzielny młody

Pomocnik

obuwniczy potrzebny od zaraz.

Stanisław Kuczyński, Gniezno, ul. Kilińskiego 9

Poszukuje się

skład

z małem pomieszkaniem do wynajęcia od zaraz lub pomieszkanie. Zgłosz. skier. do

pana Cz. Ciesielskiego.

Centryfuga

(Djabolo) w dobrym stanie na sprzedaż.

Król -- Września

Miłosławska 11.

Odnajmę

pokój dobrze meblowany spokojnemu lepszemu panu. Gdzie? wskaże admin. „Orędownika“.

Trucizna

na szczury i myszy świeżo nadeszła

Drogerja J. N. Lewandowski

Września - - Zamkowa 3.

Miłosławskie Fabryki Skór

i wyrobów skórzanych - Tow. Akcyjne - w Miłosławiu

poleca po cenach bezkonkurencyjnych:

pasy zapędowe - - obuwie robocze

uprzęże wyjazdowe, uprzęże robocze.

Przyjmuje się wszelkie gatunki skór do garbowania. Zakup skór surowych wszelkiego rodzaju. - - - - - - - -

Księgarnia A. Prądzyńskiego, Września

otrzymała w większych ilościach na skład

Książki

przepisane dla wszystkich szkół powszechnych w powiecie

Bernadzikiewicz: Elementarz dla klasy lub oddziału 1
Poprawski: Czytanka I. „ „ „ „ 2
Bogucka-Niewiadomski: Wypisy na kl. I. lub oddz. 4
„ „ „ „ „ II. „ „ 5
„ „ „ „ „ III. „ „ 7
Bogucka-Niewiadomski: Nasi pisarze na kl. lub oddz. 7

oraz Historje biblijne - Katechizmy i wszelkie Zeszyty - - - - - - - - - -